

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr. 832/2/2009

DECIZIA NR. 5922

Ședința publică de la 18 decembrie 2009

Președinte: – Ioana Iacob – judecător
– Simona Marcu – judecător
– Gabriela Bogasiu – judecător
– Dorel Siminiuc – magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 1960 din 12 mai 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal s-a prezentat recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, reprezentat de consilierul juridic ..., lipsind intimata-pârâtă Dicu Marioara.

Procedura completă.

Se prezintă referatul cauzei de către magistratul asistent, care arată că recursul este declarat și motivat în termen.

Nemaifiind alte cereri, instanța constată pricina în stare de judecată și acordă cuvântul în fond.

Vorbind în numele recurentului - reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, consilier juridic ... solicită admiterea recursului așa cum a fost formulat, casarea sentinței recurate, iar pe fond admiterea acțiunii și constatarea calității de colaborator al securității a intimitei-pârâte Dicu Marioara.

Menționează că instanța de fond a interpretat restrictiv dispozițiile O.G. nr. 24/2008, fiind lipsit de relevanță titlul sub care deținea intimata-pârâtă spațiul pe care aceasta l-a pus la dispoziția organelor de securitate.

Solicită amânarea pronunțării pentru a putea depune concluzii scrise.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin acțiunea în contencios administrativ reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, a solicitat instanței, să se constate calitatea pârâtei Dicu Marioara, de colaborator al Securității.

Motivându-și cererea, reclamantul a arătat că pârâta a fost recrutată la 16.04.1987, în calitate de gazdă a casei de întâlniri, cu numele conspirativ „Romarta“, pentru a se ține legătura cu informatorii de pe raza comunei Dobroteasa, județul Olt, iar pârâta a fost de acord să colaboreze în mod organizat cu organele de securitate, punând la dispoziție încăperea bibliotecii unde lucra.

Prin sentința nr. 1960 din 12 mai 2009, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a repins acțiunea reclamantului, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a apreciat că în cazul pârâtei nu sunt aplicabile prevederile art. 2 lit. „b“ din O.U.G. nr. 24/2008, întrucât aceasta nu avea asupra spațiului biroului bibliotecii unde lucra un drept de dispoziție, neputând fi considerată nici măcar posesor al acestuia, acolo fiind locul său de muncă, unde nu avea posibilitatea de a refuza accesul organelor de securitate.

Împotriva sentinței pronunțate de instanța de fond a declarat recurs reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, criticând soluția pentru netemeinicie și nelegalitate.

Prin motivele de recurs formulate, recurentul a arătat că instanța de fond a respins în mod nejustificat acțiunea, deși în cauză este dovedită punerea de către intimata-pârâtă la dispoziția securității a unui spațiu deținut de aceasta, situație în care, potrivit art. 2 lit. b) ultima teză din O.U.G. nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, este reținută, fără a fi necesară îndeplinirea altei condiții, calitatea de colaborator al securității.

Din această perspectivă, s-a dat o interpretare eronată a prevederilor legale invocate, care nu condiționează în nici un fel o modalitate juridică în care persoana trebuie să dețină spațiul care putea fi pus la dispoziția Securității, și unde legea nu distinge nici interpretul nu trebuie să distingă.

Înalta Curte sesizată cu soluționarea recursului declarat în temeiul art. 299 coroborat cu dispozițiile art. 304¹ Cod procedură civilă, analizând motivele invocate în raport cu sentința atacată, materialul probator și dispozițiile legale incidente în cauză, a constatat că recursul este fondat și urmează a fi admis, iar rejudecând cauza pe fond, acțiunea reclamantului va fi admisă pentru considerentele ce urmează.

În conformitate cu dispozițiile art. 129 alin. 5 Cod procedură civilă, judecătorii au îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea a constatat că sunt întemeiate criticile formulate de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în legătură cu activitatea pârâtei-intimate care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane prin punerea voluntară la dispoziția securității a încăperii bibliotecii în care își desfășura activitatea, fiind întrunite în cazul de față toate condițiile prevăzute de O.U.G. nr. 24/2008 pentru a se constata calitatea de colaborator al securității a pârâtei Dicu Marioara.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 2 lit. b ultima teză din O.U.G. nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, „Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității coordonau activitatea informatorilor“.

În cauză, se constată că intimata-pârâtă a fost recrutată în calitate de „gazdă casa de întâlniri“, semnând un angajament la data de 16 aprilie 1987 prin care și-a dat consimțământul ca în spațiul bibliotecii să aibă loc întâlniri ale organelor securității statului cu diverse persoane, și în loc de numele său să se atribuie un nume conspirativ „ROMARTA“.

Dispozițiile legale menționate reglementează ipoteza punerii la

dispoziția Securității a unui spațiu fără a mai fi necesară îndeplinirea altor condiții pentru reținerea calității de Colaborator al Securității ne reprezentând relevanță modalitatea juridică în care persoana deținea acest spațiu.

În această perspectivă apare lipsită de relevanță apărarea pârâtei reținută de instanța de fond în motivarea hotărârii apelate privind modalitatea în care s-a produs recrutarea sau faptul că persoana recrutată nu era proprietară, persoană de bună credință sau locatarul acestui spațiu care constituie locul său de muncă.

În sensul legii pentru reținerea calității de colaborator al securității era necesar ca înlesnirea activității de culegere de informații de la rețeaua informativă să se facă prin punerea la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu deținut și punerea la dispoziția Securității a spațiului respectiv să se facă în mod voluntar.

Înalta Curte a reținut că în persoana numitei Dicu Marioara sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege, având în vedere copiile certificate de pe documentele aflate în arhiva Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și care atestă faptul că aceasta a fost recrutată și a pus la dispoziția Securității încăperea bibliotecii după terminarea programului, sens în care a semnat și un angajament la data de 16 aprilie 1987.

Din materialul probator existent la dosar, Înalta Curte reține că normele cu caracter special în discuție au o justificare obiectivă și rezonabilă în sensul jurisprudenței C.E.D.O., astfel încât soluția instanței de fond este nelegală, întrucât norma specială menționează categoriile de persoane cărora li se aplică dispozițiile legale arătate, iar pârâtul face parte din acea categorie expres prevăzută de lege.

Interpretarea pe care instanța de control judiciar a dat-o dispozițiilor OUG nr. 24/2008 este în acord și cu considerentele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 980 din 25 iunie 2009, conform cărora prevederile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 definesc noțiunea de „colaborator al securității” și nu contravin principiului neretroactivității legii. Ordonanța urmărește scopul de deconspirare, enunțat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, prin consemnare publică - publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în temeiul art. 12 alin. 1) din ordonanță - a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea ori numirea în aceste demnități sau funcții.

Având în vedere aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 312 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte urmează a admite recursul declarat, iar rejudecând cauza pe fond, acțiunea reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității va fi admisă, fiind întrunite toate condițiile prevăzute de lege pentru a se constata calitatea de colaborator al securității a pârâtei.

Pentru aceste motive,

în numele legii,

decide:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva sentinței civile nr. 1960 din 12 mai 2009 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a de contencios administrativ și fiscal.

Modifică sentința atacată în sensul că admite cererea Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității. Constată calitatea pârâtei Dicu Marioara de colaborator al Securității.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 18 decembrie 2009.